

Utrikesdepartementet

Stockholm 2019-09-26

ud.fh.remiss@gov.se
ud.registrator@regeringskansliet.se

Remissvar: Bättre kommunikation för fler investeringar (2018:56) samt Effektivt investeringsfrämjande för hela Sverige (2019:21)

Dnr: UD2019/07660

Läkemedelsindustriföreningen LIF, som är branschföreningen för forskande läkemedelsföretag i Sverige, har genom remiss den 3 juni beretts möjlighet att lämna synpunkter på rubricerade betänkanden.

Regeringens uppdrag till *Utredningen för ett effektivt offentligt främjande av utländska investeringar* är mycket lovvärt och helt nödvändigt för att det svenska investeringsfrämjandet ska stå starkt i en allt hårdare internationell konkurrens. LIF tillstyrker därför de presenterade förslagen och lämnar nedan vissa generella och specifika synpunkter.

Som företrädare för de forskande läkemedelsföretagen i Sverige kan vi inte nog understryka betydelsen av en effektiv marknadsföring och ett aktivt arbete för att attrahera de globala läkemedelsföretagens forsknings- och tillverkningsinvesteringar till Sverige. De personer som arbetar på läkemedelsföretagen i Sverige agerar i praktiken som ”dubbla ambassadörer” genom att både representera sina egna företag i Sverige och genom att representera Sverige inom det egna företags globala organisation. Dessa enskilda individers arbete är av stor betydelse för att investeringar verkligen ska hamna i Sverige och all hjälp som de kan få med att internt föra sin talan för att öka investeringarna i Sverige är av stor betydelse. LIF konstaterar att länder som Danmark och Storbritannien hittills varit mer framgångsrika i sin marknadsföring utan att de faktiska förhållandena för den delen behöver vara överlägsna de svenska. Det gäller särskilt marknadsföringen av den forsknings- och innovationsinfrastruktur som stöttar genomförandet av företagsinitierade kliniska läkemedelsprövningar, möjliggör användning av olika typer av hälsodatakällor samt skapar förutsättning för kunskapsgenerering när nya läkemedel börjar användas i hälso- och sjukvården.

Generella synpunkter

LIF vill framhålla vikten av att det investeringsfrämjande arbetet utgår från företagets behov. Arbetet bör omfatta såväl nya utländska direktinvesteringar som expansion inom företag som redan är närvarande i Sverige. Det handlar även om ett underhållsarbete för att kunna behålla de investeringar som företag redan gjort i Sverige. En tät dialog med företagsföreträdare och branschorganisationer behövs för ökad kunskap om företagets faktiska behov i syfte att identifiera relevanta insatser.

Både det nationella och det regionala arbetet behöver ha huvudinriktningen att stärka Sveriges förmåga att konkurrera med andra länder. Det är mycket olyckligt när regioner inom Sverige ser en konkurrenssituation med andra svenska regioner. De förslag som syftar till att knyta ihop aktörer och initiativ som arbetar för en och samma sak är därför av särskild betydelse och det är bra de prioriterade branscherna valts utifrån regeringens näringspolitiska prioriteringar och samverkansprogram.

Specifika synpunkter

Behovet av en väl fungerande marknad i Sverige saknas bland de faktorer som utredningen listar som viktiga för att kunna attrahera utländska investeringar. Läkemedel är offentligt finansierade utifrån statliga beslut - om pris och patienters subvention - och de svenska regionerna är de enda betalande kunderna. En grundförutsättning för att globala läkemedelsföretag ska överväga att placera forskningsinvesteringar i Sverige är att det finns **ekonomiska förutsättningar för svensk hälso- och sjukvård att kunna använda de nya läkemedel som godkänns**. Det investeringsfrämjande arbetet är därför beroende av den fortsatta beredningen av i detta avseende relevanta förslag från den så kallade *Läkemedelsutredningen*.

Brexit omnämns i utredningarna men LIF saknar konkreta förslag för att på allvar försöka attrahera investeringar till Sverige när Storbritannien lämnar EU. Inom läkemedelsområdet är det svenska Läkemedelsverket av särskild betydelse eftersom myndigheten redan i dag är den läkemedelsmyndighet som handlägger flest ärenden för marknadsgodkännande efter den brittiska motsvarigheten. Att det finns många länder som önskar positionera sig i samband med Brexit illustreras av den stora mängd länder som - liksom Sverige - kampanjade för att få den europeiska läkemedelsmyndigheten EMA. Utredningen lyfter också fram det faktum att EMA nu flyttat till Amsterdam som ett exempel på en lyckad internationell marknadsföring och *nation branding* av Nederländerna. Även om Sverige inte fick EMA så finns det fortfarande goda möjligheter att **stärka Läkemedelsverkets position ytterligare genom tydliga uppdrag och satsningar** i syfte att stärka det svenska varumärket inom Life Science.

Utredningen konstaterar att det tar tid att etablera en upplevelse av ett land, och att Sverige genom ett mer proaktivt förhållningssätt skulle kunna finna mer unika styrkeområden och arbeta upp en förståelse för svenska framtida framgångsfaktorer. Inom Life Science är den svenska tillgången till hälsodata redan etablerad som ett styrkeområde. Internationellt ses Sverige redan ha "löst" utmaningarna med att tillgängliggöra hälsodata för patientens vård, hälso- och sjukvårdens utveckling, utveckling av produkter och tjänster samt forskning. Här överträffar de internationella förväntningarna i vissa delar de faktiska förutsättningarna. Det visar på betydelsen av att de investeringsfrämjande insatserna går hand i hand med satsningar på att ytterligare stärka och utveckla de styrkeområden som marknadsförs. Det är därför viktigt att den kommande Life Science-strategins handlingsplan innehåller de **konkreta satsningar som behövs för att nyttiggöra digitala hälso- och vårddata** på det sätt som beskrivs i *Färdplan life science*. Det finns även behov av **en samordnad och aktiv internationell marknadsföring av den svenska forskningsinfrastrukturen** med SciLifeLab, Kliniska Studier Sverige, Biobank Sverige, Genomic Medicine Sweden, hälsodataregistren och de nationella kvalitetsregistren. Detta är en marknadsföring som ständigt efterfrågas av LIF:s medlemsföretag.

Det är väl känt och mycket allvarligt att kompetensförsörjningen är ett särskilt påtagligt hinder för de utländska företagens investeringar i Sverige. Den fortsatta beredningen av den s.k. *STRUT-utredningen* är central för Sveriges förmåga att åtgärda detta hinder. LIF vill därför på nytt framhålla vikten av *STRUT-utredningens förslag att högskolans roll i det nationella innovationssystemet blir föremål för en särskild utredning.*

LIF tillstyrker förslaget att inrätta en investeringssamordnare med placering på Utrikesdepartementet och vill understryka betydelsen av dennes kontakt med övriga Regeringskansliet. Det gäller särskilt social- och utbildningsdepartementen där ansvaret för de specifika frågor som lyfts ovan är placerat. Samarbetet med Life Science-kontoret som beskrivs ha fungerat väl, bör stärkas och utvecklas vidare.

Utöver de specifika synpunkter som nämnts ovan tillstyrker LIF förslaget att införliva en skrivning om investeringsfrämjande i Vinnovas regleringsbrev och som alltid är det givetvis viktigt att de åtgärder som vidtas kontinuerligt följs upp för att säkerställa att de har avsedd effekt.

Med vänliga hälsningar

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Anders Blanck', written in a cursive style.

Anders Blanck
Generalsekreterare